

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Jelka Godec)

Ljubljana, 6. december 2023

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21 in 58/23) vlagamo spodaj podpisane poslanke in podpisani poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O NEVLADNIH ORGANIZACIJAH

in vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika državnega zbora.

Predlagamo, da Državni zbor RS obravnava Predlog zakona o spremembi Zakona o nevladnih organizacijah po rednem postopku.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru RS in pri delu njegovih teles bo v imenu predlagatelja sodeloval poslanec **Andrej Kosi**.

Priloge:

- Predlog Zakona o spremembi Zakona o nevladnih organizacijah
- Podpisi poslancev:
  - o Jelka Godec
  - o Anja Bah Žibert
  - o Franc Breznik
  - o Zvonko Černač
  - o mag. Karmen Furman
  - o Rado Gladek
  - o mag. Branko Grims
  - o Alenka Helbl
  - o Andrej Hoivik
  - o Eva Irgl
  - o Janez (Ivan) Janša
  - o Jožef Jelen
  - o Alenka Jeraj
  - o mag. Dejan Kaloh
  - o Franci Kepa
  - o Andrej Kosi
  - o Danijel Krivec
  - o Jožef Lenart
  - o Suzana Lep Šimenko
  - o Tomaž Lisec
  - o dr. Anže Logar
  - o Žan Mahnič
  - o Zoran Mojškerc
  - o Bojan Podkrajšek
  - o Franc Rosec
  - o Anton Šturbej
  - o Jože Tanko

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O NEVLADNIH ORGANIZACIJAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenijo so v avgustu leta 2023 prizadele uničujoče poplave in plazovi. Vlada dr. Roberta Goloba je zaradi namena financiranja obnove in razvoja ustanovila Sklad za obnovo Slovenije. Za obnovo, sanacijo in razvoj bodo potrebna znatna finančna sredstva.

Vlada dr. Goloba je z namenom financiranja obnove in razvoja posegla v že obstoječe investicije, uzakonila solidarnostno soboto, predvideva pa tudi dodatno obdavčitev gospodarstva in ostale dodatne obdavčitve za obdobje naslednjih petih let. Prav tako je uzakonila, da se uskladitev skupnega dohodka, olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2024 ne izvede, kar posledično pomeni tanjše denarnice vseh zaposlenih.

Ministrstvo za finance je med pripravo Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2024 sprejela navodilo, da morajo vsa ministrstva in organi v sestavi ministrstev znižati načrtovane odhodke za vsaj 4 % glede na takrat že sprejeti Proračun Republike Slovenije za leto 2024, vse z namenom financiranja obnove po poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023. Po drugi strani pa vlada dr. Roberta Goloba ni racionalizirala porabe za tiste nevladne organizacije, ki prejemajo znatna sredstva za »projekte«, od katerih ni nobene dodane vrednosti.

Med obravnavo interventnega zakona smo predlagali, da se prekliče s koruptivnimi tveganji obremenjen razpis Ministrstva za javno upravo, zaradi katerega je odstopila ministrica Sanja Ajanovič Hovnik, sredstva pa naj se namenijo za odpravo posledic poplav in plazov avgusta letos. Sredstva za predmetni razpis prihajajo iz Sklada za razvoj nevladnih organizacij, v katerega se stekajo nerazporejena sredstva dohodnine, ki jo davčni zavezanci ne namenijo upravičencem po Zakonu o dohodnini.

Spomnimo. Ministrstvo za javno upravo je 24. marca 2023 objavilo Javni razpis za krepitev aktivnih državljskih pravic in opolnomočenje nevladnih organizacij na tem področju. Skupaj je bilo za razpis namenjenih 10.645.000 evrov. Avgusta letos je bilo na podlagi razpisa nevladnim organizacijam dodeljenih 6.898.000 evrov, v nadaljevanju pa je bil pri razdelitvi preostalih sredstev uspešen tudi Inštitut za proučevanje enakosti spolov IPES Kaje Primorac, tesne prijateljice ter nekdanje in sedanje sodelavke Sanje Ajanovič Hovnik na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki mu je bilo dodeljenih 300.000 evrov. Nekdanja ministrica za javno upravo je, kot so razkrili mediji, tudi podpisala pismo podpore za inštitut svoje prijateljice, kar je sprva zanikala. V omenjen sporni razpis je bilo vpleteno tudi podjetje Smart center, katerega solastnica in direktorica je Kaja Primorac, in sicer na način, da naj bi organizacijam, ki so se želele prijaviti na razpis in tekmovati za sofinanciranje na omenjenem javnem razpisu, ponujalo pomoč v obliki svetovanja, v zameno za to pa naj bi dobilo 7 % provizijo dodeljenih sredstev. Vse nevladne organizacije, katerim je svetovalo podjetje SMART center, so bile na razpisu tudi uspešne. Popolnoma jasno je, da pri dodeljevanju teh sredstev večinoma (z redkimi izjemami) ne gre za izvajanje aktivnosti, ki bi bile v prid ljudem.

Vprašanje o smotnosti porabe sredstev je na mestu še pri mnogih drugih javnih razpisih za »nevladnike« v mandatu te vlade. Naj jih navedemo samo nekaj: 31. marca 2023 je bil objavljen javni razpis za izbor projektov krepitve podpornega okolja v kulturi v letu 2023 v višini 150.000 evrov, katerega namen je »krepiti kompetence nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture, ki so vezane na zmožnosti delovanja. Nadalje je bil 28. julija 2023 objavljen javni razpis za sofinanciranje razvoja podpornega okolja za NVO 2023–2027 v višini 6.280.000 evrov, katerega namen je zagotovitev podpornega okolja nevladnim organizacijam za krepitev njihovih zmogljivosti na področju zagovorništva, organizacijskega razvoja in krepitve čez sektorskega sodelovanja, povezovanja in vzpostavljanja partnerstev z namenom reševanja družbenih izzivov; desetega novembra je bil objavljen nov razpis v vrednosti 5.200.000 evrov za opolnomočenje mladih delavcev o problematiki prekarnosti.

V Poslanski skupini SDS smo pri sprejemanju interventne zakonodaje zaradi letošnje naravne ujme predlagali, da se sredstva 1 % dohodnine, ki jih ljudje v skladu z zakonom ne namenijo upravičencem in ostanejo za delitev takim »projektom«, od katerih ni nobene dodane vrednosti, namenijo za obnovo po naravni ujmi. Bili smo zavrjeni.

Pri tem vladajoča koalicija namerno meša tisti del nevladnih organizacij, katerih delovanje pomeni dodano vrednost za ljudi (Rdeči križ, Karitas, Skavti, Zveza prijateljev mladine ...), in ostalih, od katerih ni nobene dodane vrednosti za ljudi in predstavljajo provladno levičarsko civilno družbo, kjer je cvetober teh organizacij zbran v iniciativi Glas Ljudstva. Te »nevladne« organizacije so v času delovanja vlade dr. Goloba prejele v povprečju okoli en milijon evrov mesečno, od nastopa vlade do 30. 9. 2023 pa že 16.099.285,58 evrov. Večino teh »nevladnikov«, s par izjemami, ki jih lahko preštejemo na prste ene roke, pa ne najdemo na seznamu 6.714 organizacij, ki so jim ljudje sami namenili 1 % dohodnine. Iz proračunskih sredstev in Sklada za delovanje nevladnih organizacij se torej financirajo nevladniki, ki jih ljudje ne smatrajo kot take. Očitno niti tisti, ki v njih delujejo ne, sicer bi jim namenili njihov delež 1 % dohodnine.

Država sicer izdatno podpira delovanje nevladnega sektorja. O tem največ pove podatek, da so vse nevladne organizacije pred dvajsetimi leti prejele 166 milijonov evrov javnih sredstev, v zadnjem obdobju pa se je ta številka potrojila in presega 500 milijonov evrov. In prav je, da se vse, ki pomenijo dodano vrednost za posameznike in družbo, podpira še naprej. Seznam 6.714 je torej pravi za podporo. Vseh nevladnih organizacij pa je preko 25.000, zato predlagamo, da se sredstva, od katerih ni nobene dodane vrednosti, namenijo za namene, ki gredo v prid ljudem. V naslednjem petletnem obdobju predlagamo, da se namenijo obnovi po poplavih in plazovih, ki so prizadeli državo avgusta 2023.

Predlagamo torej, da sredstva, ki jih davčni zavezanci niso neposredno namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, torej za t. i. nerazdeljen del, in sicer za leto 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 namenijo obnovi in sicer s prenosom na Sklad za obnovo Slovenije. Prav tako pa predlagamo spremembo načina financiranja Sklada za razvoj nevladnih organizacij, in sicer na način, da se sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih

sindikato, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, po letu 2028 prenesejo v državni proračun in ne Skladu za razvoj nevladnih organizacij.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj spremembe veljavnega Zakona o nevladnih organizacijah je za obdobje od leta 2024 do 2028 zagotoviti dodatna sredstva za obnovo in razvoj po poplavih in zemeljskih plazovih v avgustu 2023.

2.2 Načela

S predlogom zakona se ne posega v temeljna načela veljavnega zakona in zakona, ki ureja dohodnino, ki so:

- načelo nevtralnosti,
- načelo nediskriminatornosti,
- načelo administrativne enostavnosti,
- načelo ekonomičnosti,
- načelo obdavčitve v namembnem kraju,
- načelo sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev predloga zakona je dodelitev dodatnih sredstev za obnovo po poplavih in zemeljskih plazovih v avgustu 2023 Skladu za obnovo Slovenije za obdobje od leta 2024 do 2028 ter sprememba načina financiranja Sklada za razvoj nevladnih organizacij.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima pozitiven vpliv za državni proračun, saj bi se sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, prenesla v državni proračun, z izjemo leta 2024 do 2028. Ocenjena vrednost znaša med 3 in 5 mio eur letno.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Poljska

Poljska ima poseben Svet za javno koristne dejavnosti kot posvetovalno telo pri Ministrstvu za gospodarstvo, delo in socialne zadeve in ga sestavljajo predstavniki oblasti in nevladnih organizacij.

Hrvaška

Hrvaška je že leta 1998 ustanovila poseben vladni urad za sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki mu je leta 2002 sledila ustanovitev Sveta za razvoj civilne družbe, leta 2003 pa ustanovitev Javnega sklada za razvoj civilne družbe. Sprejet je bil tudi Program sodelovanja med hrvaško vlado in nevladnim ter neprofitnim sektorjem, ki je nastal na pobudo nevladnega sektorja. Programu je sledila tudi Nacionalna strategija za razvoj civilne družbe, v kateri je država med drugim prepoznala potrebo po vzpostavitvi zadostnih standardov vključevanja nevladnih organizacij v postopke odločanja.

Latvija

Latvija nima posebne nacionalne strategije razvoja nevladnih organizacij, sprejela pa je poseben Sporazum o sodelovanju med nevladnimi organizacijami in Kabinetom ministrov, ki ga so podpisali tudi predstavniki nevladnih organizacij.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo prinesel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18) se drugi odstavek 28. člena spremeni tako, da se glasi:

(2) Viri financiranja sklada za razvoj nevladnih organizacij so:

- evropska sredstva,
- donacije in
- druga sredstva.

Črta se tretji odstavek.

Sedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, lahko in s katerimi razpolaga Sklad za razvoj nevladnih organizacij, se po stanju na dan 31. 12. 2023 prenesejo na Sklad za obnovo.

Sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, lahko, se za leta 2024 do vključno 2028 prenesejo na Sklad za obnovo, po prenehanju delovanja Sklada za obnovo pa v proračun Republike Slovenije.

3. člen

Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024.

III. OBRAZLOŽITVI ČLENOV

K 1. ČLENU

S predlaganim členom se drugače določajo viri financiranja sklada za razvoj nevladnih organizacij.

K 2. ČLENU

S predlaganim členom se nameni dodatna sredstva za obnovo po poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023, in sicer iz sredstev, namenjenih Skladu za razvoj nevladnih organizacij, ki jih davčni zavezanci niso neposredno namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, torej za t. i. nerazdeljen del, in sicer za leta 2024 do 2028. Sredstva se za leta 2024 do 2028 namenijo Skladu za obnovo Slovenije. Prav tako pa člen določa, da se sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, po letu 2028 prenesejo v državni proračun in ne Skladu za razvoj nevladnih organizacij, kakor je določeno po trenutno veljavnem zakonu.

K 3. ČLENU

Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarjem 2024.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA**28. člen
(sklad za razvoj nevladnih organizacij)**

(1) Ustanovi se proračunski sklad za razvoj nevladnih organizacij, ki je namenjen financiranju projektov in programov iz osme in devete alineje prvega odstavka 23. člena tega zakona.

(2) Viri financiranja sklada za razvoj nevladnih organizacij so:

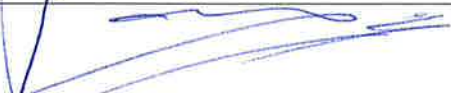
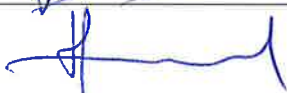

- sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, čeprav bi jih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino lahko, in
- druga sredstva, če tako določa zakon, mednarodna pogodba ali če tako odloči donator.

(3) Sredstva iz prve alineje prejšnjega odstavka se prenesejo na sklad za razvoj nevladnih organizacij ob začetku leta, upoštevajoč vse odločbe o odmeri dohodnine, ki so postale dokončne v preteklem letu.

(4) Sklad za razvoj nevladnih organizacij se ustanovi za nedoločen čas, z njim upravlja ministrstvo, pristojno za delovanje nevladnih organizacij, ki tudi razpolaga s sredstvi tega sklada. Ministrstvo izbere prejemnike sredstev sklada na javnem razpisu najmanj enkrat letno.

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV SDS

IME IN PRIIMEK	PODPIS
JELKA GODEC	
ANJA BAH ŽIBERT	
FRANC BREZNIK	
ZVONKO ČERNAČ	
mag. KARMEN FURMAN	
RADO GLADEK	
mag. BRANKO GRIMS	
ALENKA HELBL	
ANDREJ HOIVIK	
EVA IRGL	
JANEZ JANŠA	
JOŽEF JELEN	
ALENKA JERAJ	
mag. DEJAN KALOH	
FRANCI KEPA	
ANDREJ KOSI	
DANIJEL KRIVEC	
JOŽEF LENART	
SUZANA LEP ŠIMENKO	

TOMAŽ LISEC	
dr. ANŽE LOGAR	
ŽAN MAHNIČ	
ZORAN MOJŠKERC	
BOJAN PODKRAJŠEK	
FRANC ROSEC	
ANTON ŠTURBEJ	
JOŽE TANKO	

10/2014